

Сьогодні
27.02.2023

Урок
№ 113

Десятковий дріб. Запис десяткових дробів

Сьогодні
27.02.2023

Організація класу

Давайте згадаємо
девіз нашого уроку:

**Не просто слухати, а чути.
Не просто дивитись, а бачити.
Не просто відповідати, а міркувати.
Дружно й плідно працювати!**

Сьогодні
27.02.2023

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної
діяльності учнів

Мета уроку:
сформувати уявлення про
десяткові дроби; домогтися
засвоєння розрядів десятикового
дробу; сформувати вміння читати й
записувати десятикові дроби.

Поняття про десятковий дріб

Для запису дробових чисел, крім звичайних дробів, використовують десяткові дроби.

Запишемо відстань 7 дм 3 см у дециметрах.

Оскільки $1 \text{ см} = \frac{1}{10} \text{ дм}$, то $3 \text{ см} = \frac{3}{10} \text{ дм}$. Тому $7 \text{ дм } 3 \text{ см} = 7 \frac{3}{10} \text{ дм}$. Аналогічно $8 \text{ ц } 17 \text{ кг} = 8 \frac{17}{100} \text{ ц}$.

Знаменник дробової частини числа $7 \frac{3}{10}$ дорівнює 10, а числа $8 \frac{17}{100}$ дорівнює 100.

Поняття про десятковий дріб

Числа зі знаменниками 10, 100, 1000, ... прийнято записувати без знаменника, відділяючи цілу частину від дробової комою. Спочатку записують цілу частину, далі — кому, далі — чисельник дробової частини. Цифри дробової частини ще називають десятковими знаками. У числа 8,17 два десяткових знаки: 1 і 7. Якщо дріб правильний, то перед комою пишуть цифру 0, оскільки такий дріб не має цілої частини, а отже, вона дорівнює нулю.

Наприклад, $29 \text{ см} = \frac{29}{100} \text{ м} = 0,29 \text{ м}$ (читають: «0 цілих 29 сотих метра»).

Запис десяткового дробу

Будь-який звичайний дріб, знаменник якого є розрядною одиницею 10, 100, 1000, ..., можна записати у вигляді десяткового дробу.

Щоб записати звичайний дріб, знаменник дробової частини якого – розрядна одиниця 10, 100, 1000... у вигляді десяткового дробу, треба:

- 1) записати цілу частину числа, далі – кому;
- 2) після коми записати чисельник дробової частини, який має містити стільки знаків, скільки нулів у знаменнику. Якщо в чисельнику менше знаків, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника дописати ту кількість нулів, якої не вистачає.

Десяткові дроби розглядають у тій самій десятковій системі числення, що й натуральні числа, де кожна розрядна одиниця у 10 разів менша від попередньої.

На першому місці після коми маємо розряд десятих, на другому — розряд сотих, на третьому — розряд тисячних і т. д.

Ціла частина

Дробова частина

18, 385 - 18 цілих 385 тисяч

18 цілих

3 десятих

8 сотих

5 тисячних

Класна робота

(Усно). Назви розряд цифри, яку підкреслено в числі

4,5721; 7,21; 5,4929; 4,217.

Робота з підручником

Завдання № 1282.

Запишіть десятковим
дробом:

- 1) $\frac{9}{10}$;
- 2) $\frac{37}{100}$;
- 3) $\frac{5}{1000}$;
- 4) $2\frac{7}{10}$;
- 5) $7\frac{83}{100}$;
- 6) $\frac{491}{1000}$;

Відповідь:

- 1) 0,9 ;
- 2) 0,37;
- 3) 0,005;
- 4) 2,7 ;
- 5) 7,83;
- 6) 0,491;

Робота з підручником

Завдання № 1282.

Запишіть десятковим
дробом:

- 7) $1\frac{3}{100}$;
 8) $5\frac{63}{1000}$;
 9) $\frac{36}{10\ 000}$;
 10) $8\frac{131}{10\ 000}$;
 11) $8\frac{9}{1000}$;
 12) $12\frac{19}{100}$.

Відповідь:

- 7) 1,03;
 8) 5,063;
 9) 0,0036;
 10) 8,0131;
 11) 8,009;
 12) 12,19.

Робота з підручником

Завдання № 1284.

Запишіть десятковим дробом:

- 1) 25 цілих 8 десятих;
- 2) 9 десятих;
- 3) 9 цілих 7 десятих 2 сотих;
- 4) 8 десятих 1 сота;
- 5) 5 цілих 5 сотих 7 тисячних;
- 6) 3 тисячних

Відповідь:

- 1) 25,8;
- 2) 0,9;
- 3) 9,72;
- 4) 0,81;
- 5) 5,057;
- 6) 0,003.

Робота з підручником

Завдання № 1287.

Подайте в метрах і запишіть десятковим дробом:

- 1) 5 дм; 2) 12 дм; 3) 42 см;
- 4) 117 см; 5) 5 мм; 6) 2 см 8 мм.

Розв'язування:

1) 5 дм = 0,5 м;	4) 117 см = 1,17 м;
2) 12 дм = 1,2 м;	5) 5 мм = 0,005 м;
3) 42 см = 0,42 м;	6) 2 см 8 мм = 0,028 м.

Робота з підручником

Завдання № 1289.

Подай у гривнях і запиши десятковим дробом:

- 1) 52 к.; 2) 4 к.; 3) 1 грн 15 к.; 4) 130 к.; 5) 405 к.;
6) 1042 к.

Розв'язування:

1) 52 к = 0,52 грн;	4) 130 к = 1,30 грн;
2) 4 к = 0,04 грн;	5) 405 к. = 4, 05 грн;
3) 1 грн 15 к = 1,15 грн;	6) 1042 к. = 10, 42 грн.

1. Як записати звичайний дріб у вигляді десяткового?
2. Чи кожний звичайний дріб можна записати у вигляді десяткового?
3. Як називають розряди дробової частини десяткового дробу?

Сьогодні
27.02.2023

Завдання для домашньої роботи

Опрацюй параграф
40.

Виконай завдання
№1283, 1285, 1288.

1283. Запиши десятковим дробом:

1) $\frac{7}{10}$;

2) $\frac{19}{100}$;

3) $\frac{19}{1000}$;

4) $2\frac{5}{10}$;

5) $8\frac{1}{10}$;

6) $\frac{37}{100}$;

7) $\frac{541}{1000}$;

8) $2\frac{3}{1000}$;

9) $67\frac{9}{100}$;

10) $41\frac{13}{1000}$;

11) $912\frac{371}{1000}$;

12) $1\frac{3}{1000}$.

1285. Запиши десятковим дробом:

1) 24 цілих 1 десята;

2) 5 десятих;

3) 9 цілих 7 сотих 3 тисячних;

4) 7 десятих 8 сотих;

5) 5 цілих 8 десятих 6 сотих;

6) 4 тисячних.

1288. Подай в дециметрах і запиши десятковим дробом:

1) 42 см;

2) 113 см;

3) 1025 см;

4) 5 мм;

5) 17 мм;

6) 4 см 7 мм.